Elinvoimajaosto

Aika 22.10.2026 klo 17:02 - 19:18

Paikka Särmä, kokoustila Jean Sibelius

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 32	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	3
§ 33	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	4
§ 34	Talousarvio 2027	5
§ 35	Talouden tasapainotusohjelma 2027-2031	8
§ 36	Ennakointityön toimintamallin kehittäminen	10
§ 37	Ilmoitusasiat	12

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Läsnäoloaika	Lisätiedot
Läsnä	Mellin Janne	puheenjohtaja	17:02 - 19:18	
	Leinonen Heikki	1. varapuheenjohtaja	17:02 - 19:18	
	Koskela Emmi	jäsen	16:55 - 18:48	
	Lehtinen Mira	jäsen	17:02 - 19:18	
	Salonen Jussi	jäsen	17:02 - 19:18	
	Särkiniemi Eeva	jäsen	17:06 - 19:18	saapui kokoukseen §33 asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa
	Ora Kari	talousjohtaja	17:02 - 19:18	
	Pentinmikko Ada	kehittämis- ja digijohtaja	17:02 - 18:05	poistui kokouksesta §36 käsittelyn aikana
	Laura Laukka	vieras	17:02 - 18:05	poistui kokouksesta §36 käsittelyn aikana
	Rojo Pia	sihteeri	17:02 - 19:18	
Poissa	Kovalainen Mirka			

Allekirjoitukset

Janne Mellin
puheenjohtaja

Pia Rojo
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat 32 - 37

Pöytäkirjan tarkastus

Jussi Salonen
pöytäkirjantarkastaja

Eeva Särkiniemi
pöytäkirjantarkastaja

Tämä pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti Tuusulan kunnan asianhallintajärjestelmässä.

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville kunnan yleisessä tietoverkossa kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 30.10.2026

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Elinvoimajaosto 22.10.2026 § 32

Asiaselostus

Hallintosäännön 120 §:n mukaan avattuaan kokouksen, puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Kuntalain 103 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 112 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Hallintosäännön 112 §:n mukaan kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

Esittelijä

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Elinvoimajaosto 22.10.2026 § 33

Asiaselostus

Hallintosäännön 122 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä.

Hallintosäännön 123 §:n mukaan toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Hallintosäännön 132 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Esittelijä

talousjohtaja Ora Kari

Päätösehdotus

Elinvoimajaosto päättää

- hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
- valita kaksi pöytäkirjan tarkastajaa; Mirka Kovalainen ja Jussi Salonen
- myöntää mahdolliset läsnäolo- ja puheoikeudet kokoukseen.

Käsittely

Jäsen Eeva Särkiniemi saapui kokoukseen klo 17.06 asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Päätös

Elinvoimajaosto päätti

- hyväksyä kokouksen työjärjestyksen siten, että asiat käsiteltiin järjestyksessä 32-33, 36, 34-35, 37
- valita kaksi pöytäkirjan tarkastajaa; Eeva Särkiniemi ja Jussi Salonen
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeudet kokoukseen opiskelija Laura Laukalle ja kehittämis- ja digijohtaja Ada Pentinmikolle

Talousarvio 2027

Elinvoimajaosto 22.10.2026 § 34
1328/02.02.00/2026

Valmistelija Ora Kari, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Vuoden 2027 Pormestarin talousarvioesitys on julkistettu 30.9.2026. Talousarvioesitys perustuu valtuuston hyväksymään kuntastrategiaan 2026–2029, pormestariohjelmaan sekä talouden tasapainotusohjelman toimeenpanoon. Talousarvion lähtökohtana on palvelujen turvaaminen, kunnan kasvun mahdollistaminen sekä talouden rakenteellisen tasapainon vahvistaminen.

Vuoden 2027 talousarviossa verotulojen arvioidaan olevan 120,6 milj. euroa ja valtionosuuksien 32,6 milj. euroa. Toimintakulut ovat 204,6 milj. euroa ja toimintakate -122,5 milj. euroa. Vuosikate on 25,6 milj. euroa, mikä kattaa 97,7 prosenttia poistoista. Tilikauden tulos on noin 0,6 milj. euroa alijäämäinen, mutta poistoeron muutoksen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostuu noin 0,02 milj. euroa. Talousarvio on siten käytännössä tasapainossa.

Toimintatulot ja toimintamenot

1 000 euroa	TA 2026	TA 2027	Muutos	%-muutos
Toimintatuotot	71 614	72 486	+872	1,2
Valmistus omaan käyttöön	100	100	0	
Toimintakulut	-194 573	-198 671	-4 098	-2,1
Toimintakate	-122 859	-126 085	-3 226	-2,6

Luvut sisältävät sisäiset erät

Verorahoitus

1 000 euroa	TA 2026	TA 2027	Muutos	%-muutos
Verotulot	116 375	120 616	+4 241	3,6
Valtionosuudet	31 292	32 626	+1 334	4,3
Yhteensä	147 667	153 242	+5 575	3,8

Vuoden 2027 talousarvio on laadittu ilman kunnallisveroprosentin korottamista. Tuloveroprosentiksi esitetään 7,30 prosenttia. Ratkaisu perustuu verorahoituksen kasvuun sekä talouden tasapainotusohjelman toimeenpanoon. Talouden tasapainottaminen perustuu rakenteellisiin uudistuksiin, tuottavuuden parantamiseen, palveluverkon kehittämiseen, investointien priorisointiin, hankintojen kehittämiseen sekä digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämiseen.

Kunnan ja vesihuoltoliikelaitoksen investoinnit ovat vuonna 2027 yhteensä 63,5 milj. euroa. Merkittävimmät investoinnit kohdistuvat Lahelan koulu-, päiväkoti- ja nuorisotilahankkeeseen, kunnallistekniikkaan sekä vesihuoltoverkoston rakentamiseen ja saneeraukseen. Investointien tulorahoitus jää noin 40 prosenttiin, minkä vuoksi investointeja rahoitetaan merkittävältä osin lainarahalla.

Investoinnit vuonna 2027

Investointiryhmä	Milj. euroa
Talonrakennus	28,7
Kunnallistekniikka	14,5
Vesihuolto	9,0
Muut investoinnit	11,3
Yhteensä	63,5

Kunnan ja vesihuoltoliikelaitoksen yhteenlasketun lainakannan arvioidaan olevan vuoden 2027 lopussa 349,2 milj. euroa eli noin 8 182 euroa asukasta kohti. Investointiohjelman vuoksi velkaantuminen jatkuu suunnitelmakauden alkuvuosina. Tavoitteena on vahvistaa vuosikatetta, hillitä käyttötalouden menokasvua ja alentaa investointitasoa asteittain siten, että velkaantumisen kasvu voidaan taittaa suunnitelmakauden loppupuolella.

Tuusula-konsernin taloudessa korostuvat investointikyvyn, velkaantumisen ja rahoitusriskien hallinta. Vaikka konsernin suhteellinen velkaantuneisuus on korkea, konserni ei täytä kuntalain mukaisen arviointimenettelyn edellytyksiä.

Kokonaisuutena vuoden 2027 talousarvio toteuttaa kuntastrategiaa, pormestariohjelmaa ja talouden tasapainotusohjelmaa. Talousarvio on niukka mutta vastuullinen kokonaisuus, joka mahdollistaa kunnan kasvun, palveluverkon kehittämisen ja palvelujen turvaamisen ilman veronkorotuksia samalla, kun talouden rakenteellista tasapainoa vahvistetaan suunnitelmakaudella.

Pormestarin talousarvioesitys 2027 etenee kunnanhallituksen 26.10.2026 kokoukseen. Kunnanhallitus tekee talousarvioesityksensä kunnanvaltuustolle. Kunnanvaltuuston talousarviokokous on 9.11.2026.

Esittelijä talousjohtaja Ora Kari

Päätösehdotus

Elinvoimajaosto päättää käydä lähetekeskustelun sekä antaa huomionsa ja evästyksensä kunnan elinvoimaa koskevista seikoista kunnanhallitukselle vuoden 2027 talousarvioon.

Päätös

Elinvoimajaosto päätti käydä lähetekeskustelun sekä antoi huomionsa ja evästyksensä kunnan elinvoimaa koskevista seikoista kunnanhallitukselle vuoden 2027 talousarvioon.

Talouden tasapainotusohjelma 2027-2031

Elinvoimajaosto 22.10.2026 § 35
1507/02.02.02/2026

Valmistelija Ora Kari, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Valtuusto päätti 8.9.2025 § 158 Kasvun ja talouden hallintaohjelmasta vuosille 2025-2034. Kunnan kasvu on ollut voimakasta kaavoituksen, palveluverkon edistämisellä ja väestömuutoksella mitattuna. Talouden hallinnassa on ollut haasteita viimeisen kahden vuoden alijäämäisen tuloksen näkökulmasta. Vuosien 2020-2025 talouden tunnusluvun mittareilla tarkasteltuna talouden puskurit ovat heikentyneet, omavaraisuus laskenut ja suhteellinen velkaantuneisuus sekä lainamäärä kasvaneet.

Toimintaympäristö ja talouden reunaehdot

Kunnan toimintaympäristö ja talouden reunaehdot ovat muuttuneet olennaisesti ensimmäisen kasvun ja talouden hallintaohjelman hyväksymisen jälkeen vuodesta 2019. Muutoksia kunnan toimintaan ovat olleet hyvinvointialueiden käynnistyminen vuonna 2023 sekä työllisyysalueiden käynnistyminen vuonna 2025. Vaikka kunnan kasvu on ollut määrällisesti ja rakenteellisesti vahvaa, kasvuun liittyvä taloudellinen kantokyky ei ole kehittynyt samassa suhteessa. Tämä ilmenee erityisesti tulorahoituksen riittämättömyytenä suhteessa investointitasoon, käyttötalouden rakenteellisina paineina sekä velkaantumisen kasvuna.

Samanaikaisesti kuntatalouteen vaikuttavat aiempaa voimakkaammin myös kansainvälisen toimintaympäristön muutokset. Geopoliittinen epävarmuus, turvallisuustilanteen kiristyminen, maailmantalouden kasvun hidastuminen, kauppapoliittiset jännitteet sekä korko- ja rahoitusmarkkinoiden vaihtelut heijastuvat Suomen talouteen investointien, työllisyyden, inflaation ja julkisen talouden kautta. Siirtyminen talouden tasapainotusohjelmaan on tarkoituksenmukaista edellä esitetyistä syistä johtuen. Toimintaympäristön tapahtumiin kunta ei pysty vaikuttamaan, mutta omiin päätöksiin, valintoihin ja toimenpiteisiin kyllä.

Talouden tasapainotus

Talouden tasapainottamista pitää rakentaa systemaattisesti tulevaisuuden epävarmuudet huomioiden. Tältä osin tematiikka, johon talouden tasapainottaminen rakentuu, on hyvin pitkälti samaa kuin aikaisemmin kasvun ja talouden hallintaohjelmassa on linjattu. Kasvun ja talouden hallintaohjelma on tarkoituksenmukaista korvata talouden tasapainotusohjelmalla.

Hyväksyessään vuoden 2026 talousarvion 10.11.2025 § 188 valtuusto päätti käynnistää valmistelut vaikutusten ennakkoarvioinnin avulla

valmisteltavien rakenteellisten sopeutustoimien löytämiseksi käyttötalouden kulujen hillitsemiseksi tulevissa talousarvioissa.

Kunnanhallitus kävi 15.6.2026 § 268 lähetekeskustelun talouden tasapainotuksen periaatteista ja evästi taloushallintoa ja toimialueita jatkovalmistelun osalta. Kunnanhallitus päätti myös, että talouden tasapainotusohjelma valmistellaan hyväksyttäväksi vuoden 2027 talousarvion mukaisessa aikataulussa. Talouden tasapainotuksen keskeiset teemat ovat: henkilöstörakenteen hallinta, tilat ja palveluverkko, investointiohjaus, tuotantotavat ja prosessit sekä tulopohja ja elinvoima.

Talouden tasapainotuksen rakenne ja painopisteet ovat:

1. henkilöstörakenteen hallittu uudistaminen eläköitymisen kautta,
2. tiloissa ja palveluverkossa,
3. investointiohjauksessa,
4. tuotantotapojen ja prosessien tehostamisessa, sekä
5. tulopohjaa tukevissa elinvoima- ja omaisuusratkaisuissa

Talouden tasapainotus tulee rakentaa valtuustokaudet ylittävinä toimenpiteinä, joiden toteutukseen on sitouduttava kaikilla päätöksenteon ja toiminnan tasoilla.

Talousjohtaja selostaa talouden tasapainotusohjelman 2027-2031 luonnosta kokouksessa.

Esittelijä talousjohtaja Ora Kari

Päätösehdotus

Elinvoimajaosto päättää käydä lähetekeskustelun talouden tasapainotusohjelmasta ja evästää tarvittaessa tasapainotusohjelman painotuksista kunnanhallituksen 26.10.2026 kokoukseen.

Käsittely Jäsen Emmi Koskela poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 18.48.

Päätös

Elinvoimajaosto päätti käydä lähetekeskustelun talouden tasapainotusohjelmasta.

Ennakointityön toimintamallin kehittäminen

Elinvoimajaosto 22.10.2026 § 36
2377/07.00.00/2026

Valmistelija Pentinmikko Ada, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Strategian toteuttaminen
Ehdotus toteuttaa seuraavia strategian kulmakiviä:
☒ Elämänlaatua ja yhteisöllisyyttä
☒ Elinvoiman edelläkävijä
☒ Sivistyksen suunnannäyttäjä

Perustelut: Esitys toteuttaa kuntastrategian visiota ”Tuusula tunnetaan vastuullisena elinvoiman ja sivistyksen edelläkävijänä. Tuusulassa korkea elämänlaatu perustuu viihtyisään, yhteisölliseen ja turvalliseen elinympäristöön, laadukkaaseen asumiseen ja palveluihin, monipuoliseen luontoon sekä rohkeaan, tulevaisuutta luotaavaan kehittymiseen asukkaita kuullen ja osallistaen.”

Ehdotus toteuttaa seuraavia valtuustokauden tavoitteita:
☐ 1. Vetovoimainen kunta houkuttelee yrityksiä ja osaavia työntekijöitä.
☐ 2. Kehittyvät yritysalueet edistävät työllisyyttä ja talouskasvua.
☐ 3. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut vastaavat asukkaiden muuttuviin tarpeisiin.
☐ 4. Julkiset tilat toimivat yhteisöjen ja palvelujen kohtaamispaikkana.
☐ 5. Asuinalueet kehittyvät houkuttelevasti ja monipuolisesti.
☐ 6. Monimuotoinen ja saavutettava lähiluonto saa viihtymään.

Perustelut: -

Ehdotus perustuu seuraavaan ohjelmaan ja toteuttaa siinä asetettuja tavoitteita:

Perustelut: -

Kunnan EVA-menettelytapaohjeen mukaisesti:
☐ Päätökseen liittyen on toteutettu vaikutusten ennakkoarviointi
☒ Päätökseen liittyen ei ole tehty vaikutusten ennakkoarviointia

Tuusulan kunta on käynnistänyt syksyllä 2026 kehittämistyön, jonka tavoitteena on rakentaa kunnalle yhteinen ennakoinnin ja tulevaisuusajattelun toimintatapa. Tavoitteena ei ole luoda erillistä

ennakointiprosessia, vaan tuoda tulevaisuusajattelu luontevaksi osaksi kunnan talouden ja toiminnan suunnittelua, olemassa olevia foorumeita sekä päätöksentekoa.

Pidemmän aikavälin tavoitteena on toimintakulttuurin muutos: tulevaisuuteen katsominen, toimintaympäristön muutosten tunnistaminen ja nykyisten oletusten kriittinen tarkastelu muodostuvat osaksi organisaation arkea. Näin tulevaisuusymmärrystä voidaan hyödyntää oikea-aikaisesti strategisen ajattelun, päätöksenteon ja ratkaisujen tukena.

Kehittämistyö käynnistyy lokakuussa 2026 tiedonkeruulla, jossa haastatellaan organisaation eri rooleissa toimivia työntekijöitä ja luottamushenkilöitä. Osana tiedonkeruuta haastatellaan myös kunnan elinvoimajaostoa. Tuusulan hallintosäännön mukaan elinvoimajaosto muun muassa edistää kunnan elinvoimaa, kilpailukykyä ja vetovoimaa sekä seuraa ja ennakoi kunnan toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia ja analysoi kunnan tulevaisuuden näkymiä tehtäväalueellaan.

Tiedonkeruun pohjalta rakennetaan Tuusulalle soveltuva ennakoinnin toimintamalli ja kehitetään sitä tukevaa tulevaisuustietopohjaa. Toimintamallia sovelletaan käytännössä vuoden 2027 aikana, ja ennakointityötä tehdään näkyväksi myös luottamushenkilöille.

Asian käsittelyn yhteydessä toteutetaan elinvoimajaoston ryhmämuotoinen haastattelu.

Esittelijä

talousjohtaja Ora Kari

Päätösehdotus

Elinvoimajaosto päättää merkitä tiedoksi kunnassa käynnistyneen ennakointityön kehittämisen ja osana asian käsittelyä osallistuu tiedonkeruuvaiheen ryhmähaastatteluun.

Käsittely

Kehittämis- ja digijohtaja Ada Pentinmikko selosti asiaa kokouksessa. Opiskelija Laura Laukka toteutti asian käsittelyn yhteydessä ryhmähaastattelun. Ada Pentinmikko ja Laura Laukka poistuivat kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 18.05 ennen päätöksentekoa

Päätös

Elinvoimajaosto päätti merkitä tiedoksi kunnassa käynnistyneen ennakointityön kehittämisen ja osana asian käsittelyä osallistui tiedonkeruuvaiheen ryhmähaastatteluun.

Ilmoitusasiat

Elinvoimajaosto 22.10.2026 § 37

Asiaselostus

Saatetaan elinvoimajaoston tietoon seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

Pöytäkirjat
Keski-Uudenmaan työllisyysalueen johtokunta 23.9.2026
KUUMA-seutu-liikelaitoksen johtokunta 24.9.2026

Esittelijä

talousjohtaja Ora Kari

Päätösehdotus

Elinvoimajaosto päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös

Elinvoimajaosto merkitsi ilmoitusasiat tiedoksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 32, § 33, § 34, § 35, § 36, § 37

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.